

Příprava ukázkové hodiny - Nikol Burianová

Téma: Fake news- průřezové téma- mediální výchova, zaměření na kritické čtení a vnímání mediálních sdělení.

Cíl hodiny: upozornit žáky na problematiku „falešných zpráv“, vést studenty k mediální gramotnosti a schopnosti kriticky přemýšlet a analyzovat zprávy či jiné informace publikované v médiích

Časový plán: 90min (možnost rozdělení do 2 samostatných vyučovacích hodin)

1. Úvodní motivační aktivita (5 minut)- CS hra

Cíl: převést pozornost studenta z vnějšího světa do hodiny a navodit ve třídě příjemnou a uvolněnou atmosféru. Otevření probíraného tématu- média

Žáci se rozdělí do skupinek podle ročního období, kdy se narodili- tzn. jaro/léto/podzim/zima.

Lektor vysloví postupně 10 slov (computer, newspaper, television, Facebook, reality, information, radio, advertisement) a cílem žáků je co nejrychleji k danému slovu přiřadit jakoukoliv asociaci. Dané slovo nesmí obsahovat ani písmeno „S“ a ani „C“.

Př. Computer- game, powerpoint- je správně, skupina by dostala bod

Mouse, screen- špatně, slova obsahují „S“ či „C“

Soutěž probíhá skupinově z důvodu eliminace frustrace málomluvných či tišších jedinců.

2. Diskuze na dané téma (5-7 minut)- mluvení

Lektor žákům sdělí téma hodiny- fake news.

Cíl: uvedení do problému, diskuze by měla sloužit i k přípravě slovní zásoby potřebné pro zbytek hodiny.

Po distribuci pracovních listů (PL), učitel pokládá jednotlivcům otázky. Problematická slovíčka budou studenti zapisovat na tabuli. Induktivní metodou se učitel snaží přimět studenty k zamyšlení nad danou problematikou. Odpovědi na 5. otázku- *Jak identifikujete falešnou zprávu?* budou studenti zapisovat na tabuli. S těmito informacemi se bude pracovat později. Předposlední 2 otázky uvedené v PL, tedy- *Jak si věříte při identifikaci smyšlených zpráv. A Kde vyhledáváte informace?* Může vyučující vést formou ankety/hlasování. Výsledek se může porovnat s průzkumem, který je uvedený v pracovním listu.

3. Identifikace falešných zpráv (15 minut)- psaní, argumentace

Cíl: detailnější analýza daného problému, vytvoření seznamu kritérií, dle kterých můžeme rozeznat pravé informace od smyšlených.

Studenti mají za úkol si prohlédnout fotografii na jejich pracovním listě, během časového limitu 3 minut napíší, jestli tato fotografie poskytuje dostatečný důkaz o podmínkách poblíž Fukushimi. Po uplynutí časového limitu své zdůvodnění prokonzultují se svým sousedem a během dalších 3 minut vytvoří seznam, alespoň 3 názorů, na kterých se shodnou. Dále studenti utvoří skupinky- nejlépe 2

dvojice, kde si zase vzájemně sdělí své poznatky a společně se dohodnou na seznamu, se kterým budou všichni (nebo alespoň většina) souhlasit. (2 minuty)

Žáci by měli dospět k závěru, že daná fotografie není dostatečným důkazem o podmínkách v blízkosti Fukushima. Zdůvodnění: nikde není uvedeno fotografovo ověření, z fotografie není zřejmé, kde přesně byla pořízena (bylo to vůbec v Japonsku?), může se jednat o biologickou mutaci rostliny...

Následně každá skupinka „odprezentuje“ svá stanoviska a důvody pro svá rozhodnutí. Celá třída společně vytvoří postup, jakým se dá postupovat při identifikaci falešných zpráv, na co se zaměřit, čeho si všímat apod.

4. Nebezpečí falešných zpráv- čtení (15 minut)

Následnými otázkami vyučující dovede studenty k zamyšlení se nad riziky a nebezpečí smyšlených zpráv.

Cíl: nácvik recepčních dovedností, práce s autentickým dokumentem na aktuální téma

Následuje tiché čtení článku „Fake news“. Po přečtení studenti odpoví na otázky ověřující všeobecné porozumění textu: Odkud text pochází? Komu je určen? Jaký je smysl publikování takového článku?...

Následně žáci samostatně vypracují 2 cvičení, jedno zaměřené na pravda/nepravda, druhé je více kreativní- studenty vymýšlejí titulky jednotlivých odstavců, tato úloha slouží k ověření, že studenti plně pochopili smysl, zároveň rozvíjí schopnost studenta udělat výtah textu.

Zde se může hodina ukončit, v případě, že by časová dotace byla pouze 45 minut. V tomto případě by v závěrečných minutách došlo k souhrnné rekapitulaci.

5. Přípravná aktivita k poslechu- slovní zásoba (15 -20 minut)

Cíl: přípravná fáze pro následující poslechové cvičení

Studenti se rozdělí do 3 skupin (náhodně) a každá skupina dostane seznam 5 slovíček a slovník.

1. skupina: misinformation(n), bunch (n), distinguish (v), bleak (adj), spread (v)
2. skupina: caution (n), claim (v), integrity (n), dismaying (adj), spectrum (n)
3. skupina: accurate (adj), corroborate (v), credibility (n), satire (n), bias (n)

Studenti budou mít maximálně 5 minut na to, aby klidně s pomocí slovníků přišli na své vlastní definice těchto slovíček. Definici mohou (dle vzoru hry Aktivita) ztvárnit buďto pantomimicky, verbálně či jej mohou nakreslit. Každý s týmu by měl „ztvárnit“ alespoň jedno slovo. Na tabuli bude vypsáných všech 15 slovíček a ostatní 2 týmy mají za úkol poznat, o které slovo ze seznamu se jedná. Pokud ostatní uhodnou- předvádějící tým obdrží jeden bod, tým, který uhodl pak body dva.

Po prezentaci všech týmů si slovíčka společně přečteme, popřípadě přeložíme.

6. Poslech (10-15 minut)

<https://www.youtube.com/watch?v=xf8mjbVRqao> (2.5min)

Cíl: porozumění mluvenému slovu

Poslech bude puštěn 2krát. Následně se studenti samostatně pokusí odpovědět na otázky, které jsou uvedené na jejich pracovním listě. Své odpovědi mohou konzultovat ve dvojicích. Pokud bude potřeba, video může být doplněno o titulky, případně o přepis textu.

Transcript:

With digital tools, it is easier than ever to create, edit, and publish your work to the world. But there's a cost. It's also easier than ever to spread misinformation. And fake news has become a real issue in recent times.

We see this with students. According to a Stanford study, only 25% of high school students were able to identify an accurate news story when also given a fake one. Students also had a hard time distinguishing between real and fake photographs as well as authentic and staged videos.

Researchers used the words "bleak" and "dismaying" to describe it. But it's not going away anytime soon and that's a very real problem.

So, how do we fix it?

Well, here's a five-step process that I've used with students.

A word of caution. It's not perfect and there are probably other models out there but I thought I would share it just in case you might want to use it.

We call it the 5 c's of critical consuming.

#1: Context - Look at the context of the article. When was it written? Where does it come from? Have the events changed since then? Is there any new information that could change your perspective?

#2: Credibility - Check the credibility of the source. Does the site have a reputation for journalistic integrity? Does the author cite credible sources? Or is it satirical? Is it on a list of fake news sites? Is it actually an advertisement posing as a real news story?

#3: Construction. Analyze the construction of the article. What is the bias? Are there any loaded words? Any propaganda techniques? Any omissions that you should look out for? Can you distinguish between the facts and opinions? Or is it simply all speculation?

#4: Corroboration: Corroborate the information with other credible news sources. Make sure it's not the only source making the claim. If it is, there's a good chance it's actually not true.

#5: Compare: Compare it to other news sources to get different perspectives. Find other credible sources from other areas of the ideological or political spectrum to provide nuance and get a bigger picture of what's actually happening.

See, when we teach students media literacy, and they learn how to consume critically, they learn how to think critically. And critical thinking citizens are good for democracy. And that's good for everyone.

Následně žáci porovnájí body zmíněné ve videu s jejich vlastním listem, vytvořeným při části číslo 3. Byl jejich navrhovaný postup podobný? V čem se lišil/shodoval. Je něco, co by žáci chtěli doplnit/změnit?

Rozšiřující úloha: Studenti se podívají na plakát o postupu, jak analyzovat informace za cílem rozlišení nepravých a pravých zpráv. Studenti mohou v rámci projektu ve skupinkách či jako celá třída vytvořit jejich vlastní „poster“, který se může vyvěsit v jejich kmenové třídě.

7. Domácí úkol- příprava (5 min)

Žáci se podívají na 2 obrázky týkající se třídění „fake news“. Společně s vyučujícím si dané obrázky pročtou, popíší, popřípadě přeloží. Pokusí se zařadit obrázek z bodu č. 3 („Fukushima flower“) zařadit do příslušné kategorie a uvést jejich zdůvodnění. (picture out-of-context, propaganda?)

8. Zadání domácího úkolu (projektu?) (3 min)

Studenti si přečtou článek o raketě odpálené z Indie. Jejich úkolem bude si vybrat jednu kategorii z „fake news“- tedy satira, článek mimo kontext, propaganda či konspirační teorie- a daný článek přepíšu v daném duchu. Další hodinu své články přečtou před celou třídou, kdy ostatní budou mít za úkol zkusit rozpoznat, o jaký druh textu se jedná. Poté své úkoly odevzdají vyučujícímu k opravě. 😊

9. Závěrečný kvíz (7 min)

Cíl: studenti by měli být schopni rozpoznat zprávy, které jsou založené na pravdě a zprávy falešné.

Studenti se připojí svými mobilními telefony (popřípadě počítačová učebna) ke stránce kahoot.it, kde je čeká kvíz, ověřující poznatky z předchozí hodiny.

<https://create.kahoot.it/#quiz/f0025f4a-86a0-4b08-a23c-941b904aa8ca>

Přihlašovací jméno: NikolBurian

Heslo: ananas

Studenti by měli v praxi uplatnit jejich vlastní nápady, které si vymezili pro ověřování informací.

Ve zbývajícím čase žáci mohou shrnout probíhající hodinu- které informace pro ně byly zajímavé, nové či užitečné? Co by si chtěli zapamatovat a co jim přišlo klíčové? Jaká slovíčka si zapamatovali? Co se jim (ne)líbilo apod.

Vyučující může pochválit práci jednotlivců či skupinek- pochválit za dobrou práci, aktivitu a snahu.